

Ø-skolerne på Drejø, Skarø, Hjortø og Birkholm.

De 4 ø-skolelærere med ægtefæller på udflugt til Birkholm sammen med Pastor Blum og fru Cecilie. Bagerst står Marie "Mie" Nielsen og hendes mand. 1954.

Før år 1555 kunne ingen mere end deres Fadervor, men efter den tid blev undervisningen sat i system, da Drejø fik sin første degn og skoleholder. Læreren boede på skift hos forskellige familier, for at byrden kunne fordeles. Til det gamle Drejø Sogn hørte også Skarø, Hjortø og Birkholm. Skoleforholdene var meget beskedne. Drejødeggen skulle undervise på Drejø fra 1. november til 1. maj. I sommerhalvåret på de andre øer: på Skarø i 10 uger, og i hver 5 uger på Hjortø og Birkholm.

I 1857 blev det påbudt af Kulturministeriet, at der også skulle opføres en skolebygning på Skarø. Læreren her måtte i sommerhalvåret også undervise på Hjortø og Birkholm. Denne ordning var ikke i længden tilfredsstillende. I 1868 blev Hjortø og Birkholm eet skoledistrikt med een lærer - men hver sin skolebygning. Læreren skulle undervise skiftevis i 14 dage ad gangen på hver ø. Først i 1921 blev embedet delt, således at hver ø fik sin egen lærer. Som den sidste ø-skole lukkede Drejø Skole i 1991. *Else, Arkivleder*

Arkivleder: Else Hjort Nielsen Formand: Mimi Jespersen Kasserer: Lise Strange Jensen
Drejø Skov 1 Drejø Skovvej 10 Husmandsvej 13
5700 Svendborg 5700 Svendborg 5700 Svendborg
Tlf: 4036 5827 Tlf: 6124 0882 Tlf: 4034 4141

e-mail: skoven1@gmail.com Arkivets mail: drejoarkiv@gmail.com www.drejoarkiv.dk
Drejø Sogns LokalArkiv: Fynske Bank: Reg.nr. 0815. Konto nr. 0000203270

Nyt om Gammelt

Marts 2017

Årsblad 2017 Drejø Sogns LokalArkiv.

Gymnastikpiger på Drejø ledet af Anna, Nyager og Grethe Strange o.1955

Arkivets Forlag

Årsberetning 2016-17

Sidste år gik vel ikke helt, som vi havde forventet.

Skolen blev ikke solgt, og Forsamlingshuset er endnu ikke blevet bygget om, så flytning af arkivet blev heller ikke sidste år aktuel. Heldigvis kan vi blive her i skolen, og det er vi rigtig glade for.

Så skulle man jo tro, at der så var rigtig god tid til at registrerer en masse arkivalier, og noget er det da også blevet til. Men meget af tiden er også gået med planlægning af Aktivitetspladsen ved Ny Havn, som vi er i gang med. Planlægningen og de mange fondsansøgninger har taget meget af vores arkivtid, og vi forstår fuldt ud Forsamlingshusets frustrationer over ventetid på svar og måske afslag. Vi må ligesom dem sige: ”Vi håber at nå i mål med projektet”.

Og hvad har et Aktivitet- og Motionssted på Drejød Havn - så lige at gøre med Drejød Sogns Lokalarliv?

- Jo, det er en del af øens historie, ligesom Forsamlingshuset også er. Vi vil gerne være med til at fortælle den gode historie, og være med til at sætte fokus på vores ø, styrke de handlende og måske tiltrække nye beboere, som vi har så stor brug for.

Vi er altid glade, når der er nogen, der tilbyder at hjælpe med arkivarbejdet. Til hjælp med indskrivninger af arkivets mange erindringer har vi været så heldige, at få hjælp, af både Lise Strange Jensen og Edith Rasmussen – og de gør begge et stort arbejde. Når Else ikke har kunnet deltage i Schack-møderne, har Lise tillige overtaget møderne der, og det er en stor hjælp. Nu mangler vi blot nogle, som kunne tænke sig, at sidde og registrerer på nettet – eller, hvis man ikke er så fortrolig med en computer, så kan vi også bruge hjælp til at sortere alle avisartiklerne. Der er nok at tage fat på.

På Arkivernes-Dag i november besøgte 25 gæster vore lille arkiv, og vi siger tak for den store interesse, som glæder os meget. Også tak til Markus for de mange bøger, papirer og fotos, som han kom med fra ”Vestergård”.

Arkivets udstilling i år var, ”Skolernes historie” i vores daværende kommune, Drejød, Skarød, Hjortød og Birkholm, over en periode på 436 år, hvor vi følger tidens gang. I en årrække havde alle 4 øerne egen skole, skolelærere og mange børn, men selvfølgelig mærkedes industrialiseringen også her, selvom øboerne har kæmpet for at bevare deres skoler, ved vi også i dag, at det er en kamp mod vindmøller og især for en lille Ø-kommune med 4 skoler, 4 lærere og hurtigt svindende beboere og børnetal.

På Øernes Julemarked i Maritimt Center deltog vi igen med udstilling, film og Lotteri, med et ekstra tilskud af gammeldags Æblejuice, dog ikke selv lavet, men selv samlede og afleverede æbler fra Drejød, til Ørbæk mosteri. Trods det, at både æbler og saft var gratis, blev der ikke det store overskud, men det var også en prøve, så hvis det skal gentages, skal det nok organiseres noget bedre, men tak til alle givere af æbler, samlere og kørsel.

Else var på Arkiverlederkursus (3. af 5 moduler) i januar 2016, og sammen har vi deltaget i et tilsvarende kursus i januar 2017 med modul-2, hvor emnerne var: ”Arbejdet med Arkivalierne og arkivets øvrige samlinger”. Else mangler nu kun sidste modul for at have papir på det, som hun har været i mange år - Arkivleder.

I løbet af vinteren har Else været i gang med at samle stof til et opslagsværk over ”Drejød Sogns Præstehistorie fra 1535 – 2017”. Bogen kan ses på Drejød arkiv, og vil være lagt frem til gennemsyn til generalforsamlingen.

Sidste år fik arkivet 27 henvendelser. Nogle kunne hurtig besvares, hvor andre krævede lidt flere undersøgelser, men alt i alt dejligt, når nogle finder vej til vores arkiv, og vi kan hjælpe. En af de mere spændende henvendelser kom i januar sidste år vedr. ”Drejød-slagterne” – og vi kunne derfor heller ikke lade være med at omtale dem på sidste generalforsamling, og hvor vi fremviste den tilsendte ”slagge”, som så desværre ikke var en Meteor – men nærmere er vi endnu ikke kommet på, hvad det kan være.

Fra Charlis Hansen på Thurød har vi fået tilsendt en USB med alle Drejød-kvaserne, som vi er ved at samle i en mappe.

Fra Anders Straarup, som vi tidligere har hørt fra, og som har samlet alt om alle flyvergrave i Danmark, har vi modtaget en DVD med informationer om Flyvergravene på Drejød og Skarød både på dansk, tysk og engelsk – De er også lagt ind på Kirkens hjemmeside: www.drejodsogn.dk

En meget flot bog, har Arkivet fået fra Kristian og Anne Marie Albertsen, Marstal. Anne Marie er datter af Bernhard Nielsen, som havde *Klintegården*, hvor hun har tilbragt alle sin barndomssomre. Kristian er oldebarn af Grønlandsmaleren Jens Erik Carl Rasmussen, som bogen: ”...saa maler jeg, hvad jeg har set” handler om. Han er også maleren bag de 3 kendte Birkholmbilleder: *Den første rejse – Bryllupsrejsen og Den sidste rejse*. 2 af billederne kan ses på Marstal Søfartsmuseum, eet er i privat eje.

I 2016 havde Arkivet 70 medlemmer, her af 19 udenøds.

Vi takker alle for den store opbakning, samt for alt indkommet materiale i årets løb. Det er det, der gør det spændende, at arbejde i et Arkiv.

Til slut vil jeg lige minde om arkivets hjemmeside: www.drejoarkiv.dk – Kik på den en gang i mellem, og se hvad der sker.

Mimi Jespersen, Formand.